

Foto: Øystein Paulsen

Status og råd

I Nordsjøen deles dypvannsreke i tre bestander: én i Norskerenna/Skagerrak, én på Fladengrunn og én i Farndypet. De to sistnevnte er små og har ikke vært fisket de siste årene.

Havforskningsinstituttet har et årlig reketokt i Skagerrak/Norskerenna for å beregne størrelsen på denne bestanden. I 2006 ble tidspunktet for toktet endret til første kvartal, fordi dette gir gode estimater både av rekruttering (antallet 1-årige reker) og mengden eggbærende hunner.

Rådgivningen baserer seg på fiskeristatistikk og toktdata som viser at rekebestanden minket fra 2007 til 2010. Toktdata viser at bestanden i 2011 lå på et like lavt nivå som i 2010. Lav rekruttering i 2008–2011 sammenlignet med 2006 og 2007 indikerer at bestanden også i 2012 vil ligge på et lavt nivå. For 2012 er rådet fra ICES at landingene reduseres ytterligere.

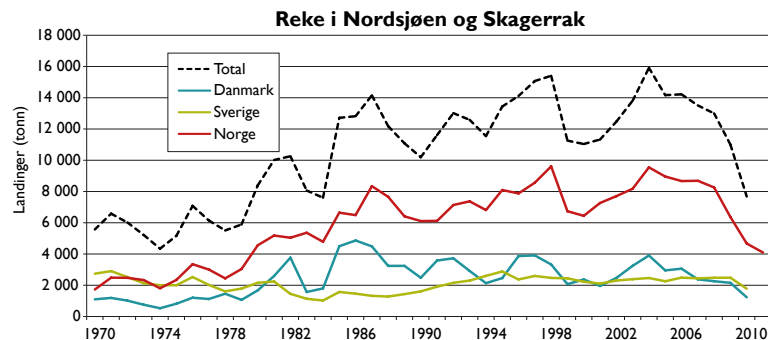
Fiskeri

Rekefisket i Skagerrak og Norskerenna startet allerede på slutten av 1800-tallet. Det er Norge, Sverige og Danmark som fisker på denne bestanden. Siden midten av 1980-tallet har totallandingene variert mellom 10 000 og 16 000 tonn. Totallandingene har minket siden 2004 og i 2010 ble det kun landet 7 700 tonn. Dette er en betydelig nedgang fra 2009 da det ble landet 11 000 tonn. Nedgangen skyldes fall i landingene fra alle de tre landene. Landingene i 2010 er de laveste siden 1984.

Norge landet 6 094 tonn i 2010: 60 % fra Skagerrak og resten fra Norskerenna vest for Lindesnes. Dette utgjør de laveste landingene siden 1979. Fra 2001 til 2007 økte de norske landingene jevnt i Skagerrak, men i 2008 fikk vi en nedgang her, og både i 2009 og 2010 har landingene falt markant. I Norskerenna vest for Lindesnes har trenden vært minkende siden 2004. Til og med november 2011 har norske fiskere landet rundt 4 000 tonn fra begge områdene, noe som viser at fisket flatet ut i 2011. Den norske rekeflåten domineres av små trålere (10–15 m lengde), spesielt i det østlige Skagerrak.

Forvaltning

Siden 1992 har rekefisket i Norskerenna/Skagerrak vært kvoteregulert. Totalkvoten for denne bestanden fordeles mellom Norge, Sverige og Danmark på grunnlag av historiske landinger. Norge får 55–60 %, mens Sverige får den minste kvoten (14–18 %). I 2010 var totalkvoten på 14 500 tonn, og av dette kunne Norge lande 8 767 tonn. Den norske kvoten økte jevnt fra 2000 til 2009, men minket så i 2010 og videre i 2011 til 7 452 tonn. Minstemålet er 6 cm. Minste lovlig maskevidde er 35 mm. Det er videre fastsatt hvor mye bifangst som kan leveres sammen med reke. Utkast er forbudt i norsk økonomisk sone.

Rekelandinger fra Norskerenna og Skagerrak. Svenske og norske (2000–2010) landinger er korrigert for vekttap grunnet koking om bord. 2011-tall for Norge er foreløpige. Kilde: ICES. Norwegian (red), Danish (blue) and Swedish (green) shrimp landings (tonnes) from the Norwegian Deep and Skagerrak. Swedish and Norwegian (2000–2010) landings have been corrected for loss in weight due to boiling on board. The 2011-numbers for Norway are preliminary. Source: ICES.

I NORDSJØEN/SKAGERRAK

Dypvannsreke – *Pandalus borealis*

Familie: Pandalidae

Maks lengde: 16 cm

Levetid: Tre år på Fladengrunn, fem år i Norskerenna

Leve- og gyteområde: Nord-Atlanteren

Gytetidspunkt: Oktober/november i Skagerrak/ Norskerenna

Føde: Plankton, små bunndyr, døde plante- og dyrrester

Særtrekk: Reken starter livet som hann og skifter kjønn til hunn etter å ha gytt som hann i én til to sesonger

Nøkkeltall for Skagerrak og Norskerenna:

KVOTERÅD (2012): Reduserte fangster

KVOTE, TOTAL OG NORSK (2010): 14 558 og

8 767 tonn. I 2011 hadde Norge en kvote

på 7 452 tonn

FANGST, TOTAL OG NORSK (2010): 7 683 og

4 673 tonn. Foreløpige norske landingstall for

2011 er 4 094 tonn

NORSK FANGSTVERDI (2010): 229,9 mill. kroner

Fakta om bestanden:

Som det norske navnet tilsier, trives dypvannsreken best på dypt vann, vanligvis dypere enn 70 m. Den kan også forekomme så grunt som 15–20 m. Reken er en kaldtvannsart som er utbredt på begge sider av Nord-Atlanteren. Hos oss finnes den fra Skagerrak og nordover langs hele norskekysten til nord for Svalbard. Videre finnes den rundt Island og Jan Mayen, ved Grønland og langs østkysten av Canada. Dypvannsreke lever på leire- eller mudderholdig bunn, der den spiser små krepssdyr og børstemark samt næringsrikt mudder. Om natten stiger reken opp i vannsøylen for å beite på dyreplankton. Selv er den et viktig byttedyr for mange arter av bunnfisk, særlig torsk. I tillegg til vertikale vandringer, rapporterer rekefiskere i Skagerrak at hunnreke trekker inn på grunt vann om vinteren før eggene klekkes i mars. Hunnen har da gått med de befruktede eggene festet til svømmeføttene på bakkroppen siden gytingen i oktober/november. De nyklekte larvene flyter fritt i vannet i ca. tre måneder før de bunnslår. Reken skifter skall når den vokser og har derfor ingen harde strukturer som kan brukes til aldersavlesing. I Norskerenna-/Skagerrakbestanden kan man imidlertid identifisere 3–4 årsklasser ut fra lengden på reke, pga. lite overlapp i størrelsen. Dypvannsreken er en såkalt hermafrodit, dvs. at den er tvekjønnet. Den starter livet som hann og skifter kjønn til hunn etter å ha gytt som hann i én til to sesonger.